

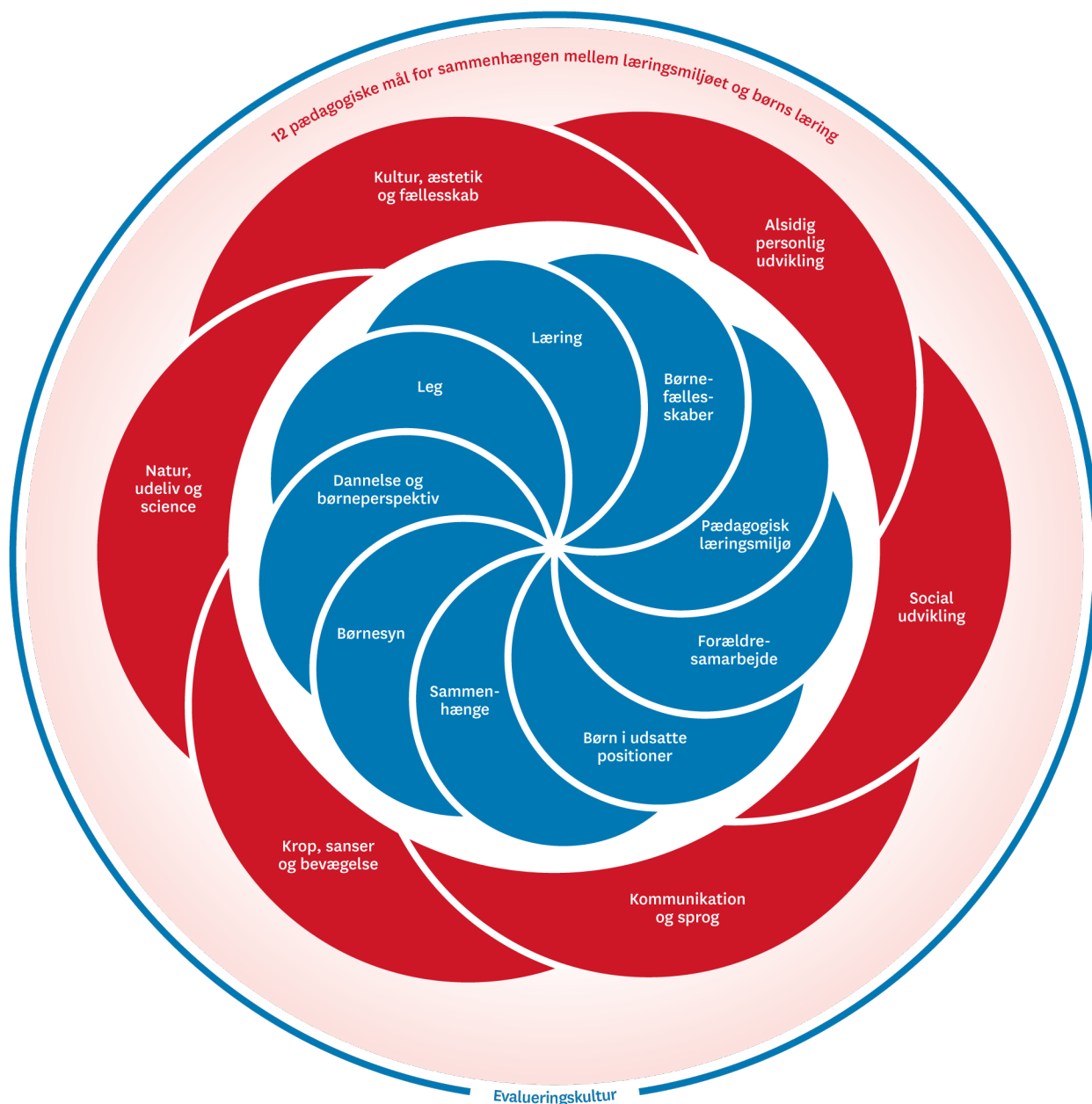
Pædagogisk læreplan for Område Midt - Buldervang 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Hvem er vi?

En tryk tilknytning afføder høj selvtillid, mindre hjælpeløshed og større beredskab til at indgå i tilfredsstillende relationer med andre mennesker, der udgør en tryk base, hvorfra man kan undersøge verden, og hvortil man kan søge tilbage, når man bliver urolig, ængstelig eller træt. (John Bowlby)

Dagtilbudsområde Midt består af seks børnehuse og en dagplejegruppe. Vi er optaget af høj kvalitet i vores dagtilbud, herunder etablering og understøttelse af læringsmiljøer, hvor børn og medarbejdere trives, og hvor nysgerrighed, trivsel, leg og glæde præger hverdagen.

I vores område arbejder vi med den pædagogiske praksis ud fra evidensbaseret tilgang, understøttet af forskningsprojekter, faglige artikler, data (f.eks. Sprograppen) og egne erfaringer skabt gennem systematisk evalueringskultur. Det fællespædagogiske grundlag er lavet fælles for hele området, da vi på den måde, opnår mere videndeling på tværs og større sammenhængskraft i området. Det fællespædagogiske grundlag vil løbende blive evalueret og justeret, så det hele tiden svarer til den praksis, der leves i dagtilbuddene.

I **Buldervang** er legen og venskaber et vigtigt element i "det gode børneliv" til læring, udvikling og dannelse.

Derfor er vores hverdag præget af leg, venskaber, aktiviteter og traditioner med fokus på at skabe læringsmiljø med plads til fordybelse for alle børn.

Vi arbejder tæt sammen i hele huset. I børnehaven eller i vuggestuen har alle voksne kendskab til alle børn. Vi er sammen i yder timerne og på fælles arealerne og her leges der på tværs af grupperne.

Som personalet prioriterer vi at opbygge den gode relation til det enkelte barn, ved at give omsorg, nærhed og at være i børnehøjde.

Forældrene ser vi som de væsentligste i et barns liv. Derfor har vi et tæt forældresamarbejder i fokus omkring barnet og de udviklingspring – mål/indsatser der kan være.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af f.eks. børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som f.eks. arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

I dette afsnit beskrives, hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene. Elementerne beskrives hver for sig.

Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

Vi arbejder i Område Midt ud fra et børnesyn, hvor børn opfattes som værende kompetente og selvstændige, samtidigt med, at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale.

I Område Midt mødes alle børn med den indstilling, at de har en positiv intention med deres handlinger, hvilket kræver, at det pædagogiske personale forholder sig nysgerrigt til barnet og dets handlinger.

Børneperspektiv

Børns perspektiver på deres eget liv udgør vigtig viden, som vi kan få adgang til på forskellige måder. I Område Midt tager vi afsæt i Hanne Warmings teori om børneperspektiver. Hanne Warming beskriver børneperspektivet ud fra tre overordnede forståelser, der i praksis ofte supplerer hinanden, men som adskiller sig ved at være mere eller mindre formet af de voksnes bud på barnets bedste¹

- **Et udefra-perspektiv:** Dette perspektiv er et udtryk for eksperternes (fx. læger, pædagoger, sundhedsplejersker, psykologer mv.) syn på og forståelse af barnet eller en børnegruppe. Barnets eller gruppens behov, livssituationer, udviklingsmuligheder mv. med belæg i videnskabelig forskning og anden "objektiv" viden. Børneperspektivet eller barnets bedste er, således i denne forståelse, et udtryk for de voksnes (faglige) perspektiv på barnet udefra.
- **Et tilstræbt indefra-perspektiv:** Med dette perspektiv forsøger den voksne at sætte sig ind i det enkelte barns eller børnegruppens situation og forstå, hvad barnet eller børnegruppen selv ville sige, hvis de kunne. Det vil sige, at kunne forstå barnet i en konkret situation fra barnets eget perspektiv uden nødvendigvis at kunne spørge barnet. Det kan fx. være, fordi barnets sprog ikke er tilstrækkeligt, eller fordi man ikke rent praktisk har mulighed for at spørge barnet eller børnene direkte.
- **Barnets egne artikulerede perspektiver, oplevelser og ønsker:** Børneperspektivet handler i denne forståelse om børnenes egne artikulerede perspektiver. Et såkaldt indefra perspektiv, hvor barnet/børnene udtrykker sig om eget liv på verbale og nonverbale måder. Det kunne fx. være om deres oplevelser af at gå i dagtilbud, hvilke aktiviteter og lege de kan lide, hvad de drømmer om mv.

¹ Warming, 2011

I Område Midt vil vi i årene 2023-2024 arbejde med, at denne opdeling bliver et værktøj, personalet gør brug af ift. en bevidst adskillelse af forskellige børneperspektiver i tilgangen til det enkelte barn. Dette giver os en bevidsthed om, hvor valide vores egne antagelser/data er om barnets perspektiv.

Dannelse

Vi skal fremme børns dannelse. Hvor begrebet dannelse referer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et

- livsdueligt
- hensynsfuldt
- kritisk
- demokratisk menneske.

Læring

Læring skal forstås bredt, og sker fx gennem leg, relationer, rutinesituationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

Barnet lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. Barnets læring fremmes af at turde begå fejl.

Barnet lærer også gennem kommunikation, udveksling og sociale samspil, ved at opleve nyt og ved at opleve, at det fx kan bidrage innovativt og kreativt i sammenhænge, det indgår i med andre børn og voksne.

Vi arbejder ud fra perspektivet, at børn lærer hele tiden, samt at børn kan ikke undgå at lære noget.

I Område Midt vil vi i årene 2023-2024 arbejde med, at alle medarbejdere tager afsæt i zonen for nærmeste udvikling² og forstår barnets kompetencer ud fra 3 synsvinkler:

- Det aktuelle udviklingsniveau – færdigheder, der allerede mestres
- Det potentielle udviklingsniveau – færdigheder, der kan udføres med hjælp
- Det barnet ikke kan - hverken alene eller med hjælp fra andre

Hvad barnet klarer med hjælp i dag, vil det senere kunne klare alene. Læringen gennem samspillet, er det vigtigste. Vi arbejder ud fra perspektivet, at barnet er aktiv medspiller i egen udviklingsproces, og at barnet lærer gennem egne erfaringer og mødet med nye ting.

Det pædagogiske personale skal bruge barnets legeindhold som pejlemærke for, hvad der optager barnet, hvad der kan være en udfordring for dets læring og udvikling, og hvad det derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter.

Leg

Legen har værdi i sig selv, og er en gennemgående del af vores praksis i Område Midt.

² Smidt, 2011

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og legen fremmer blandt andet fantasi og virkelyst, sprog og nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed, samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Det pædagogiske personale i Område Midt understøtter, guider og rammesætter børns leg. Dette gøres ved en kontinuerlig opmærksomhed på, hvornår man som pædagogisk personale skal gå bagved, gå ved siden af eller gå foran³. Samtidig vil der løbende blive arbejdet med rutiner og de fysiske rammer ift. hele tiden at sikre, at børn kan lege uden unødvendige forstyrrelser, så legen beskyttes så meget som muligt.

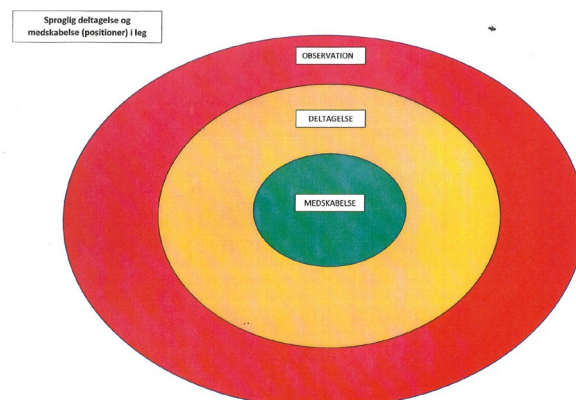
Børnefællesskaber

Det pædagogiske personale og de andre børn har betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

I hverdagen skal der skabes plads til, at barnet både kan vise initiativ og være aktivt deltagende, samtidig med, at fællesskabet skaber rum for alle børn, nye relationer, muligheden for at prøve forskellige positioner m.m.

Dagtilbuddets børnefællesskaber skal give mulighed for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, samt at mobning forebygges. Forældrene er vigtige samarbejdspartnere i arbejdet med at udvikle stærke børnefællesskaber.

I Område Midt sætter det pædagogiske personale rammerne for børnefællesskaber, så trivsel, læring, udvikling og dannelse får optimale vilkår for alle børn. Deltagelsescirclen⁴ benyttes til overblik, refleksion og dialog i personalegruppen.

³ Eva publikation – "Kort om Leg"

⁴ Thomsen, Pia

Pædagogisk læringsmiljø

Dette afsnit beskriver, hvordan vi i Område Midt gennem hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

I Område Midt ser vi barnet som aktiv medspiller i egen udviklingsproces. Det er barnet, som skal gøre erfaringen med støtte fra den voksne⁵

Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen – ved modtagelsen af barnet, under bleskiftet, under frokosten, under legen og gennem planlagte forløb. Børns læring er derfor ikke afgrænset til for eksempel to timers planlagte pædagogiske aktiviteter om formiddagen.

Leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Derfor er det pædagogiske personale i Område Midt opmærksomme på at tilrettelægge en struktur og organisering for hverdagen⁶, så alle former for aktiviteter er til stede under hensyntagen til børnenes perspektiv og deltagelse samt børnefællesskabet og børnenes forskellige forudsætninger.

Samarbejde med forældre om børns læring

I dette afsnit beskrives, hvordan vi i Område Midt arbejder med forældreinddragelse.

Forældre er de vigtigste i barnets liv, og derfor anser vi forældre, som vores vigtigste samarbejdspartnere ift. det enkelte barns og børnegruppens trivsel. Vi har i Område Midt følgende principper for forældresamarbejdet:

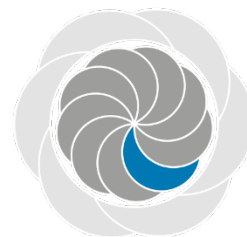
- Indkøring sker i tæt samarbejde med forældre og ud fra barnets perspektiv
- Der finder en opstartssamtale sted hurtigst muligt efter barnets opstart
- Initiativ til forældresamtale kan tages af både personale og forældre
- Der afholdes minimum et forældremøde med alle forældre en gang årligt

⁵ Smidt, 2011

⁶ [God organisering af læringsmiljøer | EVA](#)

Børn i udsatte positioner

Dette afsnit beskriver, hvordan vi i Område Midt skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Udsathed er dynamisk og børn kan være i udsatte positioner i nogle fora, men ikke i andre. Vi bestræber os på at se det enkelte barn, og deres behov og udfordringer, samt samarbejde med hjemmet om barnets zone for nærmeste udvikling og at støtte op omkring dette.

Vi er i Område Midt optaget af at opdage og understøtte børn, som gennem dagen kan være i udsatte positioner. Vi vil ved hjælp af fleksible og rummelige læringsmiljøer arbejde med, at alle børn anerkendes og rummes med de forudsætninger, de har.

Overgange og sammenhænge

Dette afsnit beskriver, hvordan vi i Område Midt arbejder med overgange og sammenhænge i barnets liv, herunder overgang til skole.

Der er mange overgange i barnets liv. Der er fx overgangen fra hjem til institution, overgang mellem vuggestue/dagpleje og børnehave. Alle overgange kan være svære, og kræver, at vi som voksne – forældre og pædagogisk personale – samarbejder, og gør vores bedste for at give tid, ro og tryghed, så barnet i sit eget tempo kan vænne sig til nye rutiner og nye relationer.

I Område Midt gør vi os umage med at møde barnet, hvor det er og at lære barnet bedst muligt at kende, så vi kan tilbyde barnet genkendelighed og tryghed. Derfor afholder vi opstartsmøder med forældre og råder til opstartsperioder med god tid til indkøring.

I Område Midt er vi meget opmærksomme på vores del af ansvaret for, at børn er parate til overgangen til skole. Derfor samarbejder vi tæt med de skoler, der skal modtage børn fra os. Samtidig arbejder vi også med at klæde barnet på ift. at være læringsparat. Det betyder, at vi kontinuerligt skaber læringsmiljøer, der understøtter udviklingen af nysgerrighed, gå på mod, selvværd og sociale kompetencer. I det sidste år af barnets børnehavetid, arbejder vi mere målrettet i storbørnegrupper, hvor der er endnu mere fokus på læringslyst, personlige kompetencer og selvhjulpethed.

Materialer, der bruges fælles i Område Midt

Børnesyn og læring

Tekst: Smidt, Sandra, 2011, Vygotsky og små børns læring – en introduktion, Kapitel 8, Hans Reitzels Forlag, 1. udgave, 1. oplag, København

Børneperspektiver

Tekst: Warming, Hanne, 2019, Børneperspektiver, Kapitel 1, Akademisk Forlag, 1. udgave, 4. oplag, København

Leg

Materialepakke, der kan bestilles eller downloades: [Kort om leg | EVA](#)

Læring hele dagen

Podcastserie tema 1 om Rutinesituationer

<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/lyt-podcastserien-boernehoejde>

Børn i udsatte positioner

3 små film: [Et inkluderende grundsyn i praksis | emu danmarks læringsportal](#)

Pædagogiske læringsmiljøer

Materialepakke, der kan bestilles eller downloades: [God organisering af læringsmiljøer | EVA](#)

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vuggestuen

Vi inviterer mulighederne indenfor, vi har fx haft besøg af en lastbil og en traktor. Vi går selv ture i nærmiljøet. Vi besøger fx vores bibliotek, hvor vi låner bøger med hjem til arbejdet med dialogisk læsning og til nyt tema. Derudover går vi også ture i naturen, til brandstation, 8. himmel, ser teater, kører i bus osv. Vi har desuden været så heldige at have aktive forældre og butikker, som har bidraget med fx materialer, som karton, linealer, pixiebøger m.m.

Børnehaven

Vi starter fra børnene er helt små, hvor vi går ture i nærmiljøet og dens butikker, besøger natursteder, havnen, brandstationen og legepladser i Kalundborg kommune og deltager i forskellige kulturtilbud for børn som bibliotek, teater, biograf og koncerter. Vi tager ugentlig bussen hen til Musikskolen med vores mellemgruppe børn, hvor vi får undervisning og spiser vores madpakker. Førskolegruppen har en ugentlig turdag, hvor de udover ovenstående besøger erhvervsdrivende som for eksempel dyrlægen. Vores ture og besøg tænkes med i de temaer, som vi arbejder med i den pågældende periode.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vuggestuen

Vi reflekter over vuggestuens fysiske læringsmiljø i forhold til at skabe stuen, så vi kan udfolde os i legen. For at dette kan lade sig gøre deler vi os i mindre grupper, så vi har plads og ro til at udfoldelse. Vi indretter og overrasker med vores rum med forskellige temaer hen over året. Det betyder, at vores æstetiske læringsmiljø kommer til syne, når vi arbejder i temaer og børnenes spor. Det betyder fx at vi under tema med køretøjer laver en læringsstation med biler og biltæppe, vi ser og synger om køretøjer, kører med togbane og bøger om biler er fremme. På væggen hænger der billeder af køretøjer og sange som vi synger under samling. Ved puslepladsen på badeværelset udskifter og overrasker vi børnene med nye billeder fra temaet.

Det psykisk læringsmiljø kommer til udtryk ved, at vi arbejder med et nærværende og omsorgsfuldt læringsmiljø. Gennem samspil, smil og øjenkontakt indgår vi i fælles tredje (r). Vi justerer os i forhold til hinanden og guider vores børn til at spejle sig i deres relationer.

Børnehaven

Vi arbejder med det psykiske læringsmiljø ved at have øje for relationen, at barnet har en nærværende og omsorgsfuldt voksen, der både kan guide og følge barnet. Vi reflekterer over vores samspil med børnene og har øje for vores kropssprog og at være i børnehøjde.

Det fysiske læringsmiljø tager afsæt i det temaer børnegruppen arbejder med, hvor billeder, bøger og hvor nogle legezoner bærer præg af temaet. Derudover inddeler vi stuen i mindre lege og aktivitetszoner, som kan inspirere og motivere børnene til leg og læring i den retning, vi ønsker.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen

Der sættes ord på barnets følelser og reaktioner samt ord på hændelsen og oplevelsen.

Barnet støttes i at prøve noget nyt, til nysgerrighed, modighed og troen på sig selv.

Gentagelse af aktiviteter for at udvikle mod og tryghed.
Tillid i relationen, udfordring på eget niveau og mulighed for at sige fra.

Praksisfortælling – fra de småsolstråler

Hos de små solstråler er der indrettet et læringsmiljø, hvor der opfordres til kropslig udfoldelse. Dreng på 1 år, er en stille og forsigtig dreng, og dette har pædagogerne på stuen været opmærksomme på. Pædagogerne på stuen har sørget for at opfordre dreng1 til at kravle op, kravle ned, bevæge sig rundt på stuen ved både at gå foran og vise, gå ved siden af og støtte, samt gå bagved når dreng1 selv finder ud af at lykkes.

Dreng1 finder trygheden i at vide der er en pædagog ved siden af, og bliver mere modig og begynder at rutsje. Dreng 1 kravler nu op alle steder, og smiler stolt og søger opmærksomhed fra omgivelserne, som kan anerkende hans nyfundne mod.

Praksisfortælling fra de store solstråler

Hos de store solstråler er der kropstema. Pædagog1 Er i gang med at måle og veje børnene til at lave et personligt kropskort. Pædagog2 sidder på stuen med de resterende børn. En pige på 2 år står ved pædagog2 og giver udtryk for ikke at have lyst til at blive målt og vejjet. Hun ser usikkert på de andre børn blive målt og vejjet. Da alle børn udover pigen er blevet vejjet, prøver pædagog2 at opfordrer pigen til at blive vejjet og målt, men hun havde fortsat ikke lyst. Pædagog2 går i gang med at veje maling, bøger og andre legesager, mens hun opfordrer pigen til at være med til at veje tingene. Pigen begynder at være med til at veje legesagerne, og pludselig ser hun det sjove i det, og vil meget gerne vejes, op til flere gange.

Børnehaven

Barnet skal opleve at blive set, mødt og få forståelsen af, at de er en del af et fællesskab.

Vi vægter almen dannelse, som en betydelige del af barnets personlige kompetence. Vi forstår almen dannelse som, at barnet kan begå sig i forskellige fællesskaber.

Vi ønsker at understøtte barnets selvværd og selvtillid, så barnet bliver livsduelig i forhold til sin omverden og kan begå sig i et større fællesskab.

Praksisfortælling fra mellemgruppen

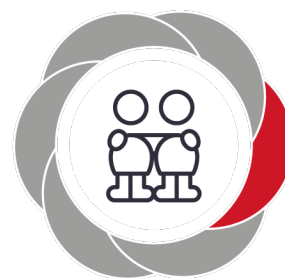
Agnete (4 år) er en genert og tilbageholden pige. Det betyder, at det er svært for hende at komme ind på stuen om morgen. Når vi kigger på hende og siger god morgen, gemmer Agnete sig bag sin mor.

Vi samarbejder med forældrene om at støtte hende i at komme ind i fællesskabet. Vi er imødekommende, smiler og siger "Godmorgen Agnete". Vi afstemmer os i forhold til barnet og inviterer til kontakt. Vi snakker med forældrene om hvordan, vi sammen hen over tid, støtter Agnete i at komme ind på stuen. Derved støtter vi Agnete i hendes udvikling af selvværd og selvtillid.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen

Vi sætter ord på, så vi ser hinanden. Vi sætter ord på følelser.

Vi deler op i mindre fællesskaber, så der er færre at forholde sig til og der er tid til at fordybe sig i relationen.

Vi anvender det fælles tredje for at have et fælles opmærksomhedspunkt at være sammen om.

Vi guider til positive relationer, så vi ser hinanden på en god måde.

Stuerne mødes til fælles aktiviteter og i ydretimerne, så vi opfordrer til nye relationer på tværs af stuerne.

Praksisfortælling fra de små solstråler

Det er formiddag hos de små solstråler. Børn og voksne sidder på gulvet. Dreng på 1 går hen til spejlet og kigger på sin navle i spejlet, hvor en pædagog på stuen tilføjer, ”du har fundet din navle”. Dette hører en pige på 1, og går hen til spejlet for at være med. Dreng og pige kigger på sig selv i spejlet, og ser hinanden række tunge og finde navler. De kigger på hinanden og griner. Flere børn bliver nysgerrige og kigger med fra periferien.

Praksisfortælling fra de store solstråler

Der er madtema på stuen. Pædagog inviterer til madleg ved bordet, hvor 4 børn skal lave mad til hinanden. Pædagog finder tallerkener, kopper og mad frem, og viser hvordan man dækker bord. Børnene går straks i gang med at hjælpe med at dække bord og finder mad frem. Pædagog opfordrer til at blive i relationen omkring maden, ved at finde ny mad de kunne lave til hinanden. De 4 børn sidder længe i legen, hvor de laver mad til hinanden.

Børnehaven

Vi arbejder på, at alle børn er en del af et socialt fællesskab og har en god legerelation.

Vi arbejder med "venskaber og hvordan man er en god ven" som grundlæggende tema.

Vi går foran ved at guide og sætte ord på i legen, hvor børnene har udfordringer med at indgå i en legerelation.

Vi går ved siden af, når vi understøtter, guider og er en del af legen sammen med børnene.

Vi går bagved ved, når vi ser børnene, på eget initiativ, opsøger en legerelation. Ligeledes når det lykkes for barnet at være en del af et socialt fællesskab. Når vi går bagved barnet betyder det at vi voksne kan trække os fra legen, samtidig med at vi stadig kan guide efter behov.

Praksisfortælling fra mellemgruppen

Vi er på legepladsen, hvor alle stuer er ude.

Knud er 3 år og lige startet i børnehaven. Han er en dreng, som ikke bruger sit verbale sprog. Pædagogen observerer, at Knud går hen til Sofus (5 år), tager ham i hånden og prøver at få ham til at følge med. Sofus kigger spørgende efter pædagog, som siger "prøv at gå med ham". Drengene går hen til en cykel. Pædagogen siger "Knud, vil du have en cykel?" og understøtter processen, at Sofus hjælper Knud. Ca. 10 minutter senere observerer pædagogen, at Knud opsøger Sofus. Sofus har en lille dinosaur, som Knud finder meget interessant. Sofus viser den til Knud og de 2 drenge begynder at lege med dinosaur. Efterfølgende italesætter pædagogen overfor Sofus, at han "var en god kammerat, fordi du gik med Knud" og hjalp ham med at finde en cykel.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen

Vi taler med barnet og ikke til barnet, så vi inddrager barnets perspektiv.

Vi giver tid til barnets svar.

Vi har altid bøger tilgængelige på stuen, som børnene opfordres til at kigge i.

Vi understøtter ord med fysiske billeder, så de har noget konkret at forholde sig til, visuel kommunikation.

Vi understøtter med forskellige slags sprog – kropssprog, visuel og tale.

Vi arbejder systematisk med nye ord, bl.a. med fokusord i hvert tema.

Vi arbejder med turtagning i kommunikationen.

Vi er meget konkrete og i nuet i vores sprog.

Vi er tydelige i vores kropssprog og vores ord/sætninger, så børnene lettere opnår forståelse og kan spejle sig i det.

Vi udarbejder hver halve år sprogtrappen på hvert enkelte barn. Vi bruger sprogtrappen til at screene barnet i forhold til nærmeste udviklingszone og arbejder med barnets sprogtilegnelse derudfra.

Praksisfortælling fra fællessamling

Det er fredag og der er fællessang, så store og små solstråler er samlet. Til fællessamling er der på stuen fundet en blå kuffert frem og tæpper lagt frem til at skabe stemningen. Børnene genkender kufferten og bliver begejstret for at se den. I kufferten ligger forskellige figurer, som symboliserer de forskellige børnesange. Pædagogen kalder børnene hen på skift for at finde en sang i kufferten. Dreng på 2 finder et tog frem fra kufferten, og udbryder ”bumletog”. Der er stor genkendelsesglæde for drengen da han tager toget. Så bliver det en pige på 1 år der skal vælge. Pigen tager en ko op af kufferten, kigger på pædagogen som siger ” skal vi synge Jens Petersens ko”, hvortil pigen smiler. Pædagoger og børn tæller sammen til tre, hvorefter sangen går i gang. Pigen deltager aktivt ved at være med til at lave fagter og vise glæde ved at føle sig forstået.

Børnehaven

Barnets sprog udvikles i sammenspillet med andre. Derfor er vi opmærksomme på sproget og stimuleringen af dette i hverdagsrutiner og aktiviteter hele dagen.

Vi ruller sproget ud for barnet ved at spørge nysgerrigt ind til barnets fortællinger og sætter ord på barnets og egne initiativer.

Vi understøtter barnets sprogtiltagelse ved at være nysgerrige og gå i dialog om det der optager barnet.

Vi udarbejder hver halve år sprogtrappen på hvert enkelte barn. Vi bruger sprogtrappen til at screene barnet i forhold til nærmeste udviklingszone og arbejder med barnets sprogtiltagelse derudfra.

Praksis omkring sprog stimulering

For eksempel ved temaet om farver vil vi snakke om farverne på forskellige måder som: hvilke farve tøj børnene har på, hvilke farver deres madpakker består af, aktiviteter som hvor farver indgår synge, male m.v.

Vi spiser i små grupper, hvor vi sætter ord på alt hvad vi gør. "vil du have en kop? Skal du have mælk? Vi snakker om madpakken og det nærværende liv.

Vi har fokus på den nærværende dialog. For eksempel ved højtlesning, hvor vi følger det børnene fortæller omkring bogen i mens vi læser / fortæller en historie sammen eller ved samling.

Vi bruger sproget til at guide barnet i handlingerne. For eksempel i garderoben, sætter vi ord på det barn er i gang med; at tage strømpen af, blusen på, bukser på og lignede og vi sætter ord på os selv.

I læringsgrupperne, hvor der arbejdes i temaer med fokus ord som: stor og lille m.v.

På tur, hvor vi snakker om det vi ser og oplever.

Børn som er sproglig udfordret arbejder vi med i særlige sproglæringsgrupper af 2 til 4 børn, hvor vi anvender materiale der særligt er udarbejdet til dette formål.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Barnets psykiske og fysiske udvikling hænger tæt sammen, barnet lære med kroppen først. Derfor anskuer vi de to begreber for hinandens for udsætninger og vægter det motoriske udvikling på lige fod med den psykiske udvikling i hele huset.

Vuggestuen

Stuerne er indrettet, så de indbyder til kropsligbevægelse.

Vi bruger nærmiljøet til at udforske vores motorik f.eks. ved at hoppe fra sten eller løbe op/ ned af bakker. Vi benytter legepladsen til forskellige bevægelser. Vi gynger, rutsjer, sanser i sandkassen og leger på den store bakke.

Vi planlægger kropsbevidste aktiviteter, hvor børnene bruger deres kroppe både inde og ude f.eks. motorikbane.

Vi udforsker vores sanser med forskellige materialer som f.eks. græskær, trylledej eller månesand.

Vi samarbejder med kunsthop, som kommer og laver kropslige aktiviteter sammen med børnene.

Praksisfortælling fra de små solstråler

Hos de små solstråler tager en pædagog en skål med sæbeskum ud på stuen. Børnene viser hurtigt interesse og kommer hen og vil være med. Pædagogen viste hvordan man kunne sætte skum på næsen, på hovedet og at man også kan puste det væk

Børnene prøver at mærke skummet både på hænder, fødder og ansigtet. Børnene smiler og griner sammen med den voksne.

Praksisfortælling fra de store solstråler

Hos de store solstråler er der en gruppe børn der har brug for ekstra motoriske udfordringer samt kropskendskab.

Det er formiddag og der er lige blevet spist formiddagsmad. Pædagogen på stuen kalder børnene ud på gangen. Børnene følger med pædagogen ud på gangen. Børn og pædagog samles. Der bliver fortalt at børnene skal løbe på gangen, og når man når enden skal man side, eller lægge sig ned.

Pædagogen tæller til tre og så løber børn og pædagog. Pædagog opmuntrer børnene undervejs. Når enden af gangen nås, lægger pædagogen sig på ryggen. Børnene løber med og lægger sig både på mave og ryg. Pædagogen sætter sig op, viser hvor ryggen er. De børn der lå på maven, vender sig nu om til at lægge sig på ryggen. Pædagogen har fokus på forskellige kropsdele fra gang til gang.

Børnehaven

Barnet lærer og udvikler sig med kroppen først, det betyder at bevægelse og sansning er fundamentet for barnets kognitiveudvikling. Derfor er vi opmærksom på at stimulere børnenes bevægelse og sanseapparat ved fysisk aktivitet og leg.

Det gør vi ved at stimulere barnet til øget kropsbewidsthed og sanser ved igangsatte fysiske aktivitet, at vores børnemiljøer understøtter legen og læring, at Vi opfodrer til selvhjulpethed i forhold til barnets nærmeste udviklingszone ved guidning og vi har temaer om krop og sundhed.

Vi tager udgangspunkt i børnenes leg, hverdagsrutiner og vokseninitierede aktiviteter.

Vi har øje for at understøtte børnenes egne initiativer til motorisk udfoldelse.

I de vokseninitierede aktiviteter arbejder vi med det enkelte barns nærmeste udviklingszone. Vi udfordrer barnet til at føle sig modig og derved udvikle deres motoriske kompetencer, deres kropsbewidsthed og kropsfornemmelse.

Praksis omkring den motoriskudvikling

Finmotorik understøttes ved:

- Klippe, sy, male, perler...

Grovmotorik understøttes ved:

- At bruge de primære sanser, Labyrintsansen/balancen, Muskel-og ledsansen og følesansen Som at grave, bygge, skubbe, løbe mv....

Bevægelsesglæde - Det betyder, at vi inddrager børnene og ved aktiviteter er vi voksne rollemodeler.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen

Vi har en bakke på legepladsen med højt græs med stort insektliv, som vi udforsker med børnene.

Vi har temaer med fokus på naturen og forskellige insekter.

Vi tager naturen med ind på stuen bl.a. med grene og sne, og ser hvordan de forandre sig når det kommer ind – grenen visner og sneen smelter.

Vi er på legepladsen i forskelligt slags vejr og mærker både sol, vind og regn.

Vi har fokus på form og farver og benytter vores lysbord.

Vi tæller før vi begynder at synge en sang.

Praksisfortælling fra legepladsen

En dreng på legepladsen finder en regnorm, og viser den til pædagogen. Flere børn kommer til og vil også være med. En anden dreng viser interesse og ender i en konflikt om hvem der skal holde regnormen. De bliver uenige og kommer til at trække i hver af deres ende af ormen og den deler sig i 2. Pædagogen gør opmærksom på at man skal være forsigtig med dyrene. Der kommer en undring i forhold til at regnormen delte sig i to, hvilken rejst en samtale om dette.

Praksisfortælling fra de store solstråler

De er ude at gå tur i nærmiljøet.

Dreng på 2 opdager et hul i jorden, hvor flere børn kommer til. Pædagog1 følger barnets initiativ og fordyber sig. Der bliver talt om, at det er et musehul, og at musene bor i huller i jorden. Gruppen går videre ud af stierne og finder skaller fra valnødder og agern. Pige på 2 samler dem op og flere børn kommer til. Pædagogen ved musehullet fortæller, at det kan være det, er musen der har spist nødderne. Dreng på 1 kigger op og ser fugle i luften, og kigger på den voksne og siger "fugl". Pædagogen tager snakken om Valnødde- og agern skaller videre med over til, hvad fuglene spiser. Flere børn kom til, og begyndte at løbe efter fugle.

Børnehaven

Barnet erfarer naturen med sine sanser. Dette skaber vi mulighed og plads til, i egen leg og spontane oplevelser samt voksen styret aktiviteter.

Vi ønsker at stimulere nysgerrigheden, lysten til bevægelses- og sanseoplevelser i naturen. Vi undersøger verden udenfor og laver aktiviteter, hvor vi sammen kan undre os, indsamle, undersøge, erfare og stille

spørgsmål. Dette sker gennem voksne, som er engagerende, inspirerende og aktiv deltagende, hvor vi inddrager barnet og inspirer til nysgerrighed.

I praksis

Vi tager på ture til Strand, skov og bruger vores Naturformidlingsmuligheder i Kalundborg kommune. Vi læser bøger om naturen, taler om dyr, planter og årstider. Vi så og planter. Laver mad taler om, hvor det kommer fra og hvad det gør for kroppen. Vi laver forsøg i forhold til aldersgruppen for eksempel en vulkan, hvor der anvendes bagepulver. Vi Skabe rum for ansvarlighed omkring f.eks. skrald.

Vi undersøger naturen og dens elementer som sne, is, hvad er der af mikro liv/jord/mudder m.v. vi griber børnenes spor på legepladsen og hjælper med at rulle fortællingen ud:

Vi går på legepladsen bakke, børnene leger med mudder. Børnene siger:– hvordan er der kommet mudder? Den voksne siger: der har været sne – Hvad sker der når solen smelter sneen? sneen bliver til vand og sammen med jorden bliver det til mudder – børnene var glade, undersøgte mudderet med hele kroppen.

Aktiviteter med fx fisk eller planter fra jord til bord.

Dage, dato – vejret - tøj

Mængdeforståelse

Fx Til samling vi tæller drengene og pigerne og snakker om hvem er der flest af og hvem er der færrest af.

Form og farver, maler og tegner.

Eller vi leder efter formene i vores omverden og fx tæller siderne på en firkant.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen

Vi har aktiviteter indenfor de forskellige traditioner. Vi afholder julefrokost, ser børnehaven går Lucia og er til julegudstjeneste op til jul.

Vi afholder påskefrokost og fastelavn.

Vi pynter op til højtiderne, så vi ændrer det æstetiske udtryk på stuen.

Vi er kreative med forskellige materialer så som ting fra naturen, maling og kartoffelmel med vand.

Børnenes kreative udfoldelser hænger på stuen til udsmykning.

Vi bevæger os rundt i nærmiljøet og kigger på julelys.

Vi benytter det lokale bibliotek til at låne bøger om forskellige kultur.

Vi synger samt lytter til musik relateret til de forskellige traditioner

Vi afholder årligt blomstens dag, hvor bedsteforældre kommer og planter en blomst sammen med deres barn til æstetisk udtryk på legepladsen.

Vi afholder årligt sommerfest i hele huset, hvor vi har fællesspisning og blander os børn og voksne med hinanden.

To gange årligt inviterer vi til forældre kaffe, hvor forældrene har mulighed for at tale med hinanden, og de kan være en del af barnets tid i daginstitutionen.

Praksisfortælling fra de små solstråler

Det er ved at være fastelavn og den valgte temasang er blevet sunget gentagne gange ved tidligere samlinger.

Det pædagogiske personale sidder sammen med børnene rundt om bordet og er færdig med deres formiddagsmad. En af børnene viser med hænderne sin næse. En pædagog ser det og spørger nysgerrigt: "skal vi synge kan du gætte hvem jeg er?" barnet nikker smilende. Sangen går i gang og barnet udviser stolthed og glæde over at være forstået.

Praksisfortælling fra de store solstråler

Det er december og der er planlagt aktivitet tur til kirke for de fire ældste børn.

Pædagog går afsted med fire børn. Ankomst til kirken sker ved møde med præsten i døren. Børnene kigger op på præsten og siger hej. Pædagog og børn fortsætter ind i kirken, hvor børnene siger "waaaaw" til det store orgel, og det høje loft.

Pædagog med børn sætter sig på kirkebænken, og børnene kigger op på præsten, der nu har indfundet sig ved alteret. Orglet går i gang med at spille og børnene bliver helt stille.

Præsten går herefter i gang med at lave julespil omkring Jesus fødsels, og har æselmaske på.

Børnene er helt optagede af skuespillet, og prøver at synge med på de sange der bliver sunget i kirken.

Forestillingen er færdig og da de fire børn kommer tilbage til vuggestuen, fortælles der stolt til de andre børn om kirken, æslet og babydukken.

Børnehaven

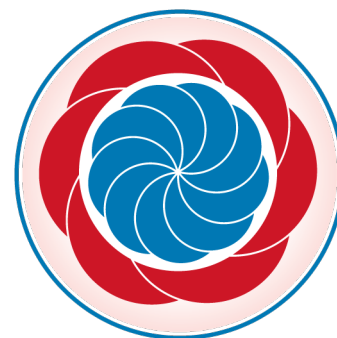
Vi understøtter barnets mulighed for at udtrykke sig på forskellige musiske og kreative måder som: sang og sanglege, rim og remser, at male og tegne, skabelse af figuren og ting af forskelligt materialer.

Vi indbyder til traditioner i institutionen og historiefortællinger.

Vi holder samling på de enkelte stuer, hvor et måler at børnene får øje på hinanden.

Derudover bruger vi de mangfoldige kulturelle tilbud som er i Kalundborg kommune: børneteater, film, koncerter, Biblioteket, muser, naturformidling og foreninger. For eksempel har børnehaven haft besøg af jagtforening som har for talt om jagt i børnehøjde.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi afholder 11 personalemøder om året på disse, har vi aktiviteter som arbejdes med i hele huset eller enkeltvis for børnehaven, vuggestuen eller de enkelte medarbejderteams.

De 2 vuggestue teams har hver især møde hver anden uge og børnehavens 3 teams har hver især møde hver tredje uge. Derudover har vi 2 pædagogiskdage årligt.

Vi inddrager PPR til vejledning og sparring og har 4 konsultativemøder årligt.

Ud fra sprogtrappen indhentes der data om den enkelte barn/gruppe disse data danner grundlag for læringsmiljøerne i huset eller indsatser.

Vi arbejder med børnenes udbyttet af læringsmiljøerne ved at anvende skema til handling. Det betyder, at når vi planlægger en aktivitet eller tiltag bevidst udvælger, hvilke reaktioner vi vil se hos børnene i forhold til, hvad vi ønsker De skal lære. Personalets iagttagelser og børnenes reaktioner nonverbale/sproglige anvendes til at inddrage barnet og justere praksis med i nuet og fremad.

Iagttagelserne har ind til nu haft form af personale observationer eller praksisfortællinger. Vi har øvet os med at give videofeedback på egen praksis og vi ønsker at udvikle denne metode fremad.

I forhold til at evaluere enkelte indsatser om et barn anvendes der, barnets individuelle handleplan og samarbejds møder.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC